

Етичке дилеме на месту злочина

Центар за биоетичке студије у сарадњи са Министарством унутрашњих послова започео је низ трибина на којима ће запослени у Управи криминалистичке полиције говорити о свом послу и изазовима

Аутор: Јелена Чалија (</scc/autor/863/Jelena-Calija>) | недеља, 20.11.2016. у 09:33

Увиђај после убиства (Фото Танјуг/Јарослав Пан)

Већина оних који су читали новинске извештаје о летошњем монструозном убиству девојчице у Зајечару тешко је могла да обузда емоције, од осећања туге до излива љутње и беса. А како је било полицијским службеницима који су прикупљали материјалне доказе, обрађивали место злочина, разговарали са починиоцем? Иако су професионалци, обучени за такав рад, нарочито код најтежих кривичних дела, форензичари се боре и са сопственим емоцијама.

О томе је на недавно одржаној трибини у Институту друштвених наука у Београду говорио Ненад Аранитовић, полицијски службеник Националног криминалистичко-техничког центра Управе криминалистичке полиције. Аранитовић је запослен на пословима координације и вршења форензичке обраде у случајевима најтежих кривичних дела и био је у тиму који је био у Зајечару, после убиства које је потресло Србију.

– Новинарска екипа која је касније радила емисију о нама, форензичарима и нашем Центру за форензику, питала је и за овај случај. Занимало их је како смо успели да искључимо емоције у разговору са починиоцем, да не реагујемо емотивно, онако како би многи реаговали да су се сусрели очи у очи са њим. Тешко је, али ми то некако успевамо. Емоције оставимо по страни, јер ту смо да нас догађај води, да пратимо и анализирамо трагове, прикупимо информације, а не да ми водимо догађаје. Морамо тако да поступамо и због закона у оквиру којих функционишемо – рекао је Аранитовић.

Његово предавање „Форензичка обрада лица места“ организовао је Центар за биоетичке студије у сарадњи са Министарством унутрашњих послова Србије. Како је најављено, ово је прва у низу од три трибине на којима ће запослени из Управе криминалистичке полиције говорити о свом послу и етичким изазовима на које наиђу. Како је нагласио Ненад Аранитовић, предавач који је отворио овај циклус, моралне дилеме и етичка питања за форензичаре представљају посебан изазов.

– Све што радимо базира се на мноштву закона и ту нема много простора за личне импровизације, али вам се моралне дилеме некада саме намећу. Кад је неко, на пример, починио кривично дело из нужне самоодбране и ви видите је био принуђен да се брани, али вам је професионална обавеза да прикупљате доказе о његовој кривици. Или кад, на пример, пронађете у стану жртве кривичног дела нешто што је законом забрањено. На пример, цоинт. Злочин који је над жртвом почињен нема никакве везе са дрогом, у питању је неко ко не угрожава друштво и неко ко је већ доживео трагедију као жртва кривичног дела. Знате шта закон каже, али се запитате да ли да пријавите тај цоинт и некога уведете у још веће проблеме или да га амнестирате по питању кривице – каже Аранитовић.

Одговарајући на бројна питања публике, он је навео да је форензичарима често тешко да се дистанцирају од свега што су видели обрађујући бројне злочине и да човек не може да постане имун на злочин. А колико форензичари крију своје методе како потенцијални починиоци кривичних дела не би знали како ће бити откривени?

– Холивудизација нашег посла, бројне серије о форензичарима, допринела је томе да сви мисле да знају шта ми радимо и како анализирамо и прикупљамо материјалне доказе. Ко мисли да све изгледа као у америчкој серији, нека настави да тако мисли, то ће га вероватно одвратити од злочина. Али, и они који мисле да могу да и сакрију трагове од нас, само нека остану у том лажном уверењу – истакао је Ненад Аранитовић.